

ادامه از صفحه اول

مانیفست باخت

این اقبال (بخت) را شورای نگهبان بر اختیار اصلاح‌طلبان قرار داده است، فرصتی برای صدای مردم‌شدن یا صدای مردم را به خودشان بازگردادن. اصلاح‌طلبان در موقعیتی دوسر بُرد ایستاده‌اند؛ از سویی در قدرت‌اند و احزاب و افراد همسو با آنان می‌توانند در رقابت‌های انتخاباتی شرکت کنند تا زمینه حذفشان از قدرت را به حداقل برسانند، از سویی دیگر چون مشارکتی جبهه‌ای ندارند، طیف‌های بسیاری از آنان بعد از این می‌توانند صدای مطالبات مردم باشند. این اقبال باید با «ویرتسو» یعنی با قدرت فرماندهی گره بخورد؛ فرماندهی باتدبیر و قاطع. در میان اصلاح‌طلبان هنوز چهره‌های انقلابی وجود دارند که از کاربزمای لازم برای هژمونیک‌ساختن جریان اصلاح‌طلبی برخوردارند و قادرند به‌جای تأمل از بالا به بزنگاه‌های سیاسی، خودشان را در متن بزنگاه قرار بدهند. در این وضعیت است که اصلاح‌طلبان می‌توانند در موقعیت «واقعیت مؤثر امور» قرار گیرند. «واقعیت‌های مؤثر امور»، همان واقعیت‌هایی است که در متن بزنگاه‌های سیاسی و در جایی که مردم خلق شده‌اند، پدیدار می‌شوند. لازمه سیاست، احیای سرشت جانب‌دارانه آن است. نقاب‌ل اصلاح‌طلب و اصولگرا منسوخ شده است و با برآمدن دولت روحانی و اصلاح‌طلبِ میانه و اصولگرای میانه، سیاست، شکلی فن‌سالارانه به خود گرفت که با ایده‌هایی همچون نُرمال‌سازی سعید حجاریان تئوریزه شد. از قضا آنچه اصلاح‌طلبان باید از آن پرهیز کنند همین نگاه فن‌سالارانه به سیاست است؛ نگاهی که توان خود را به‌دلیل آنکه از هیچ پشتوانه مردمی برخوردار نیست، از دست داده است. همین نگاه فن‌سالارانه به سیاست، سرآغاز فرایند نارضایتی از نهادهای دموکراتیک است که موجب امتناع از رأی‌دادن برخی مردم شده است. این تنها دوره‌ای است که بخت آن وجود دارد تا اصلاح‌طلبان نمایندگان کمتری در مجلس داشته باشند و مسئولیت‌های انجام‌نشده کمتری بر دوشان سنگینی کند. نمایندگانی که از سویی اصلاح‌طلبان وارد مجلس می‌شوند، پیش از هر چیز سربازان زمان صلح هستند تا از حِذف حداکثری جلوگیری کنند و در سایه این فرصت به‌وجودآمده، اصلاح‌طلبان بتوانند استراتژی سیاست‌های جانب‌دارانه را احیا کنند. سیاستی که بر مدار جانب‌داری از مردم شکل می‌گیرد، نه براساس تکنیک‌های ماندگاری در قدرت. برای گریز از تکنیک‌های ماندگاری در قدرت باید به زیرِنا اندیشید. حال آنکه بخش عمده‌ای از سیاست‌ورزی اصلاح‌طلبان معطوف به روبنا بوده است و مشارکت در دستگاه‌های دولت. همان روبنا که کارکردی جز منقادسازی ندارد. اینک بیش از هر چیز باید به تغییر زیرِنا اندیشید. به تعبیر مارکس «اگر در یک نظام اجتماعی هم‌زمان با تولید، شرایط تولید نیز بازتولید نشود، آن نظام اجتماعی یک سال هم دوام نخواهد آورد. پس شرایط نهایی تولید همانا بازتولید شرایط تولید است». این همان شرایطی است که اصلاح‌طلبان به‌دلیل پذیرش مناسبات زیربنایی همواره در کار بازتولید آن بوده‌اند. این‌را رهبرِ در دولت روحانی که ادامه سیاست‌های اقتصادی احمدی‌نژاد بود، به اوج خود رسید. با این تبصره که همه اصلاح‌طلبان تمام و کمال حامی سیاست‌های اقتصادی روحانی نبوده‌اند. مواجهه آنان با دولت هاشمی بر سر اختلافات اقتصادی، تجربه‌ای تاریخی است که به دست فراموشی سپرده‌اند. بدیهی است کسی انتظار سیاست‌های چپ‌گرایانه از اصلاح‌طلبان ندارد؛ اما آنان چهره‌های مؤثر و مقبولی همچون محمد خاتمی را دارند که به‌تنوعی استراتژی اقتصاد لیبرالی عدالت‌طلبانه را دنبال می‌کند و نخست‌وزیر دوره جنگ را که بیش از هرکسی مخالف اقتصاد نتولیبرال بوده است. سرمایه واقعی اصلاح‌طلبان در همین نگرش‌های اقتصادی است که در بازی‌های فن‌سالارانه قدرت (روینا) به کار گرفته نشده است. اینک هرگونه قطب‌سازی با نهاد رسمی همچون نقدهای تند و تیز علیه شورای نگهبان و اصولگرایان ثقی از سیاست استراتژی آینده‌نگر است و ادامه بازی روبنا است و مشارکت در دستگاه‌های دولت. وانگهی اصولگرایان که به مجلس راه خواهند یافت بیش از هر کاری باید برای اثبات خود به‌عنوان نماینده مردم تلاش کنند، کاری که بعید است با موفقیت قرین باشد. برخی بر این باورند که نمایندگان رایافته به مجلس چندان سودای نمایندگی نخواهند داشت. آنان بیش از هر چیز برنامه‌های کلان نهادهای رسمی را عملیاتی خواهند کرد. این برداشت چندان غیرواقع‌بینانه نیست. کارنامه قالیباف، یکی از مؤثرترین چهره‌های اصولگرا چیزی غیر از این را نشان نمی‌دهد. او چنان در این «کارویژه» تنیده شده است که حتی از جریان اصولگرایانی او استقبال نشد. باید عقب‌نشینی کرد و میدان را برای پیشروی اصولگرایان بازگذاشت. این مانیفست باخت است برای به‌دست‌آوردن پیروزی‌های مردمی.

« برای نوشتن این یادداشت از کتاب «در دفاع از پوپولیسزم چپ» اثر شانتال موف. ترجمه حسین رحمتی، نشر اختران استفاده شده است.

رئیس قوه قضائیه گفت: کشور ما به گستردگی کشورمان مورد تهدید قرار گرفته است، اما نظام جمهوری اسلامی ایران توانست حق‌خواهی و عدالت‌خواهی را در منطقه ترویج دهد. به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام سیدابراهیم رئیسی در شورای اداری استان بوشهر اظهار کرد: باید ایران قوی شود؛ در اقتصاد، کشاورزی و... باید از کارآفرینان و سرمایه‌گذاران پرسید که مشکلات آنها چیست؟ می‌گویند تسهیلات را تسهیل کنید. وی افزود: بعضی‌ها می‌گویند هفت خان، اما در راه تولیدکننده ۷۰ خان است که باید اعطای مجوزها برای کار تولید تسهیل شود. جایزه‌دادن خوب است، اما جایزه واقعی این است که کارش تسهیل شود. رئیس قوه قضائیه تأکید کرد: فرمایش مقام معظم رهبری درباره رونق تولید توانسته حال‌وهوای رفع موانع و رونق‌گرفتن تولید را ایجاد کند. برخی مسائل هست که باید راهبردهای قانونی آن ارائه شود. وی تصریح کرد: پیام انتقام سخت و حمله موشکی ایران به عین‌الاسد، اقتدار بود که ما می‌توانیم و دنیا و منطقه نیز پیام را گرفت و دنیا پیام توانمندی ایران را دریافت کرد. رئیسی خاطرنشان کرد: درباره باغ‌ویلاها راهکارهای قانونی استفاده و بهره‌برداری از زمین‌ها از سوی مسئولان گفته شود تا افراد دچار تخلف نشوند. در حوزه تغییر کاربری، به کمیسیون برید و مصوبه رسمی؛ اگر دستگاه‌های اداری چارچوب‌های اداری را بگویند، مردم عموماً دنبال قانون‌شکنی و تخلف نیستند؛ پس چارچوب‌های اداری را روشن کنید. رئیس قوه قضائیه تأکید کرد: به ساخت‌وساز غیرمجاز نمی‌توان مجوز

شرق: مهم‌ترین ضربه به سازمان منافقین در روز ۱۹ بهمن سال ۶۰ زده شد که تبعات سنگینی برای سازمان در پی داشت. بعد از به فاصله چند ماه تا مرداد ۶۰ سه حمله دیگر هم به تشکیلات این سازمان وارد شد. در این ضربات عملاً بیش از ۸۰ درصد کادرها و مسئولان آن را که عمدتاً در بخش اجتماعی سازمان‌های شده بودند، دستگیر یا هنگام درگیری‌ها کشته شدند... بعد از این مقطع تقریباً همه ارتباطات تشکیلاتی اعضای سازمان با یکدیگر در داخل تهران و شهرهای بزرگ از هم پاشیده شد. به گفته محسن رضایی: «سازمان گنج بود و بعد از ضربه ۱۹ بهمن نتوانست بفهمد با چه توانایی‌ای از جمهوری اسلامی مواجه است؛ اما هشدار بزرگی برای سازمان بود و بیشتر در حالت گیجی به سر می‌برد و قدرت تحلیل شکست نداشت». گزارش این عملیات هم به گفته هاشمی‌رفسنجانی از سوی محسن رضایی و محسن رفیق‌دوست به امام داده می‌شود.

در این ضربه، خانه تیمی مرکزیت سازمان در داخل کشور که در منطقه زعفرانیه واقع بود، هدف قرار گرفت و موسی‌خیابانی، قائم‌مقام مسعود رجوی، در داخل کشور و نفر دوم سازمان، اشرف ربیعی، همسر مسعود رجوی و آذر رضایی، همسر موسی خیابانی، در یک درگیری مسلحانه کشته شدند. علاوه بر خانه تیمی اصلی که در زعفرانیه واقع بود، سه خانه تیمی دیگر نیز هدف قرار گرفت. در زمان وقوع حادثه و ضربه ۱۹ بهمن سال ۶۰، مهدی ابریشم‌چی، مسئول کل حفاظت سازمان بود که محافظش علی اصفهانی، مدتی قبل دستگیر شده بود. منافقین نتیجه گرفته بودند که علی اصفهانی اطلاعات را کور کرده و با مقاومت یا با نشان‌دادن اینکه فرد بی‌اطلاعی است، توانسته اطلاعات را حفظ کند؛ بنابراین آرام‌آرام، خانه‌ها و اماکنی را که تخلیه کرده بودند، دوباره اشغال و شروع به استفاده می‌کنند. سازمان منافقین تشخیص داده بود که یکی از دلایل شناسایی خانه تیمی زعفرانیه و حمله به آن، بی‌مالاتی مهدی ابریشم‌چی بوده که به خاطر یک‌فکایتی‌اش موجب ضربه ۱۹ بهمن شده و در نتیجه آن موسی خیابانی و اشرف ربیعی، کشته شده بودند. گفته می‌شود که ماجرای طلاق او از همسرش برای اینکه بتواند با مسعود رجوی

سیاست

رئیس قوه قضائیه:

اجازه نخواهیم داد کسی در کشور قانون شکنی کند

داد، اما مردم ما قانون‌مدار هستند و ما نیز اجازه نخواهیم داد کسی در کشور قانون‌شکنی کند. رئیس قوه قضائیه اظهار کرد: ما کشور پیشرفته‌ای می‌خواهیم که در پرتو عدالت باشد. ظرفیت‌ها در خدمت مدیران است تا با اجرای عادلانه قوانین، توسعه را در پرتو عدالت قرار دهند که چنین جامعه‌ای مورد انتظار ماست. وی ادامه داد: مشکلاتی در حوزه‌های اقتصاد، معیشت و... وجود دارد، اما مشکل حل‌نشدنی وجود ندارد. کجا حل می‌شود؟ نسخه داخلی آن انقلاب اسلامی است.

طلاق مصلحتی به خاطر ۱۹ بهمن ۶۰

ازدواج کند هم یکی از نتایج این تحلیل بوده است. محسن رضایی، فرمانده وقت سپاه پاسداران، می‌گوید: «از دی سال ۶۰، به این نتیجه رسیدیم که تمرکز اطلاعاتی ایجاد کنیم و از آقای غلامرضا و آقای شیرازی خواستیم امکانات خود را جمع کرده و یک ضرب‌شست به مرکزیت سازمان مجاهدین خلق نشان دهند. خوشبختانه بر مبنای اطلاعاتی که از محافظ موسی خیابانی گرفتیم و کاری که بچه‌های تعقیب و مراقبت و بخش دیگری از نیروهای اطلاعات کردند، در آذر و دی، اخبار و اطلاعات خوبی درباره اعضای کادر منافقین جمع‌آوری شد. ما خانه موسی خیابانی و شاهرخ شمیم، مسئول اطلاعات مجاهدین خلق در تهران را شناسایی کردیم. محل اسکان مهدی ابریشم‌چی را هم مشخص کردیم. در کل، حدود ۱۰، ۱۵ خانه تیمی را که ارتباط ارگانیک بیشتری با هم داشتند، تحت نظر گرفتیم. در زمان انجام عملیات، اطلاعات‌مان خیلی زیاد شد و اولین‌بار بود که برای انجام عملیات، تیم عملیاتی کم داشتیم. ما ۱۲ تیم پنج‌نفره را برای حمله به سه خانه تیمی که کادر سازمان در آن حضور داشتند، سازماندهی کردیم و برای زن هر خانه یک نفر طرح و یک نفر مسئول عملیات تعیین کردیم.»

رضایی می‌گوید: «به دعوت برادرمان آقای شیرازی، در بند ۲۰۹ زندان اوین برای جمع‌بندی اطلاعات و طراحی عملیات علیه کادر منافقین جلسه تشکیل شد و آقای حجت‌الاسلام علی فلاحیان از دادستانی، برادرمان آقای طاهری از بخش عملیات، آقای جوادی از بخش بررسی، دوستان تعقیب و مراقبت و بازجوها در آن جلسه حضور پیدا کردند. اطلاعات پراکنده گردآوری و دسته‌بندی شد و تصمیم نهایی گرفته شد.»

او درباره تعداد خانه‌های تیمی مورد حمله می‌گوید: «دوستان ما صبح ۱۹ بهمن سال ۱۳۶۰، آماده عملیات شدند؛ درحالی‌که همه بیسیم‌های تیم‌های عمل‌کننده خاموش بود و بچه‌ها با علامت و طرز خاصی با هم ارتباط برقرار می‌کردند؛ چون دوستان ما می‌دانستند که منافقین شند بیسیم دارند و گفت‌وگوها را کنترل می‌کنند. این کارها انجام شد و تیم‌ها عملیات را شروع کردند و با یک حرکت سریع و دقیق گشت بیرون سازمان را گرفتند و عملیات شروع شد. عملیات

تضعیف‌کنندگان جریان انتخابات، در جبهه دشمن قرار می‌گیرند

رئییسی در دیدار با خانواده شهدا و اقشار مختلف مردم استان بوشهر، با گرامیداشت ایام‌الله دهه فجر و درود بر روح بلند امام و شهدا اظهار کرد: دیدبان تیزبین بصیرت‌آفرین، حکیم فرزانه ما دیروز فرمودند آنچه که پیش‌رو دارید، آن وظیفه است. یادمان نرود که انتخابات مسئله مهمی است. همه کسانی که دل در گرو این نظام و کشور و عزت این ملت دارند و هرکس که به عزت این کشور فکر می‌کند، باید وظیفه‌اش را در این عرصه خوب انجام دهد. هرکس هم با هر انگیزه‌ای جریان انتخابات را زیر سؤال ببرد، بداند یا نداند، بخواهد یا نخواهد، با تضعیف جریان انتخابات در جبهه دشمن قرار می‌گیرد.

وی تصریح کرد: راهبرِ دشمن آن است که مردم را مایوس کند. راهبرِ دشمن آن است که مردم را ناامید کند. راهبرِ دشمن آن است که نسبت به داشته‌های عظیمی که این کشور بحمدالله از آن برخوردار است، در مردم ایجاد دغدغه و تزلزل کند. باید دوستان انقلاب و آنتهایی را که دغدغه‌شان مردم و نظام است، در جهت آنچه نیاز مردم و رفع مشکلات و گره‌گشایی از کار مردم است، حرکت کنند و آن چیزی است که امروز رهبری برای همه ما وظیفه دانستند و آنچه امروز برای ما به‌عنوان یک وظیفه جدی است، توجه‌داشتن به آن چیزی است که انقلاب اسلامی از ما در کام دوم خود می‌خواهد.

علیه هر سه خانه تیمی با یک فاصله کوتاه از هم انجام شد تا خانه‌ها به همدیگر اطلاع ندهند. از این سه خانه تیمی یکی بگل لانه جاسوسی و یکی در یوسف‌آباد بود و با هم فاصله هم داشتند.»

احمد قدیریان، معاون اجرایی لاجوردی و مسئول گروه ضربت اوین، هم می‌گوید: «مصر آن روز سازمان قصد حمله به اوین می‌کند، شهید لاجوردی به من فرمودند مراقبت کنید و بنده هم آماده‌باش دادم و مسئله مراقبت از اوین برای چند روزی ادامه داشت تا اینکه تعدادی از خانه‌های تیمی آنها به تصرف درآمد. رهبری بخشی از این خانه‌ها در غرب تهران برعهده حسینی‌هدمانی بود.»

مسئول بررسی بخش التقاط واحد اطلاعات سپاه درباره چگونگی لورفتن پایگاه خیابانی می‌گوید: «... هدف اطلاعات سپاه این بود که راس را بزنند...». گفته می‌شود سپاه فقط حدود ۷۰ نفر از نفرات مورد اطمینان خود را آماده حمله می‌کند و اینکه هیچ‌کدام از آنها از اینکه به کجا می‌خواهند بروند و چه کسی را دستگیر کنند، اطلاعی نداشتند و تنها عناصر رده‌بالای گروه ضربت مطلع بودند که مسئله چیست. یکی از مأموران امنیتی که در آن عملیات نقش داشته، در گفت‌وگویی با یکی از خبرگزاری‌ها گفته است: «ما آماده‌باش بودیم که این شناسایی شود و در روز ۱۹ بهمن خانه موسی را بزنیم. قبل از آن هم هماهنگی‌ها این‌جوری شده بود. یادم نیست چه گرفتاری‌ای پیش آمده بود که به ما ابلاغ شد که عملیات را مشترکاً با کمیته انقلاب انجام دهیم. البته فرماندهی کلی با ما بود، با سپاه بود.»

در نهایت اینکه هاشمی‌رفسنجانی در خاطراتش از روز ۱۹ بهمن آورده است: «خبر رسید که یکی از خانه‌های کادر مرکزی مجاهدین فتح شده و موسی خیابانی، همسرش، همسر رجوی و عده‌ای دیگر کشته و دستگیر شده‌اند. مسئول اطلاعات سپاه به امام گزارش داد که موسی زنده بازداشت شده. با آقای خاهنه‌ای و احمدآقا در خدمت امام، چند عکس و فیلم یادگاری گرفتیم. ... شب، آقایان محسن رضایی و محسن رفیق‌دوست آمدند. گزارش عملکردی درباره کارهای مرکزی منافقین دادند. در سه خانه ۲۲ نفر از آنها کشته و چند نفر دستگیر شده‌اند. برخلاف خبر سابق، معلوم شد موسی خیابانی جزء کشته‌شدگان است.»

داوود فیرحی، الهه کولایی و محمود صادقی بررسی کردند «حکمرانی خوب» با «مکانیسم‌های اصلاح»

وجود دارد. در اصولگرایان، اصلاح‌طلبان و شهروندان خاکستری و ناظرانی که دارند این سیستم را می‌بینند، اجماع مرکبی در مورد ضرورت اصلاح وجود دارد. اما در مورد مکانیسم و فرایند اصلاح اختلاف‌نظر هست. اینجا جای گفت‌وگو و تصمیم‌گیری است. معمولاً دولت‌های سنتی و بخشی از جامعه ما معتقد هستند که اصلاح مرتب‌بر اصلاح کارگزاران است و باید آنها را اصلاح کرد؛ مدام باید در احزاب صلاحیت‌ها سخت‌گیری کرد تا به جای آدم فاسد، آدم سالم باشد. این افراد معتقدند نهاده‌ا اهمیت چندانی ندارند». عضو هیئت علمی دانشگاه تهران ادامه داد:

«معمولاً جریان‌های اصولگرا در ایران بیشتر روی قضیه تأکید می‌کنند و تمرکزی روی نهاده‌ها ندارند و معتقدند نهاده‌ا را نباید نقد کرد و باید افراد را اصلاح کرد». در حوزه اندیشه سیاسی این نظریه ایرادی دارد و آن مبنای انسان‌شناسی خطای این تئوری است. اینها فکر می‌کنند وقتی که انسان‌ها خوب باشند، خوب عمل می‌کنند. درحالی‌که هیچ‌گاه در حوزه سیاست بین خوبی آدم‌ها و خروجی عمل عصب سیاسی ملازمه معکوس وجود ندارد و اتفاقاً بعضی مواقع ملازمه معکوس هم هست. یعنی باورها و ارزش‌های انسان عادل او را در تصمیم‌گیری رادیکال می‌کند».وی افزود: «دومین نگاه اصلاح نهادهای حکمرانی است. در جامعه ما گروهی این اصلاح را متوجه شده‌اند، اما تعدادی به مشروعیت و ضرورت آن توجه نمی‌کنند. بعضی از حکومت‌ها این نظر نهادهی خودسامان و خوداصلاح‌گر هستند؛ اما یک‌سری نظام‌ها دستی هستند و نهاده‌ها به‌گونه‌ای ساخته شده‌اند که احتیاج به یک نیروی محرکه بیرونی دارند و خودبه‌خود نتنها همیگر را اصلاح نمی‌کنند، بلکه میل به تعارض هم دارند.سیستم سیاسی ما از جنس دوم است؛ یعنی نمی‌تواند بحران‌های خودش را هشدار دهد؛ چه برسد به اینکه آنها را اصلاح کند.»

ادامه در صفحه ۶

روزنه

باوجوددعوت روحانی به شرکت مردم درانتخابات

انتقاد علم‌الهدی از رئیس‌جمهور

● شرق: با نزدیک شدن به زمان انتخابات مجلس و بعد از رد صلاحت‌هایی که از سوی شورای نگهبان صورت گرفت، برخی از جمله رئیس‌جمهور به این روند اعتراض کردند. هرچند حسن روحانی و جناح اصلاح‌طلب که شمار زیادی از کاندیداهای آنان ردصلاحیت شده‌اند، هیچ‌گاه درباره شرکت نکردن در این انتخابات سخنی نگفته‌اند، اما امام‌جمعه مشهد گفت برخی همان حرف دشمن را می‌زنند که انتخابات در ایران تشریفاتی است.به گزارش تسنیم، حجت‌الاسلام علم‌الهدی روز گذشته در نماز جمعه از شورای نگهبان دفاع کرده و گفته: «رد صلاحیت ازبین‌بردن رقابت‌هاست؟ عده‌ای رد و عده‌ای تأیید شدند؛ در مشهد ما مجلس پنج کرسی بیشتر ندارد؛ هر کرسی در مجلس برای مشهد، ۵۲ کاندیدا دارد یعنی برای یک کرسی ۵۲ نفر رقابت می‌کنند.این رد صلاحیت رقابت را از بین برد؟ ابتدا که برای هر کرسی صد نفر داشت و امروز به ۵۲ نفر رسیده است. در کجای دنیا یک کرسی پارلمان، ۵۲ کاندیدا دارد». او افزود: «دشمن می‌خواهد مسئله مشارکت مردم در انتخابات را از بین ببرد؛ آنچه مایه تأسف است، این است که یک عده از داخل مملکت با دشمن هم‌صدا شوند و حرفی که دشمن می‌خواهد را بزنند و بگویند انتخابات تشریفات است. اینکه بگویند در شورای نگهبان جناح‌گرا هستند و افراد را رد صلاحیت می‌کنند این نوع حرف‌زدن به شش مجتهد عادل صحیح است؟ شش مجتهد عادل آیا این‌گونه عمل می‌کنند؟ که دین خود را بفروشد و جناح‌گرا باشند؟». صحبت‌های امام‌جمعه مشهد در حالی است که رئیس‌جمهور در سخنرانی‌های خود علی‌رغم انتقاداتش به رد صلاحیت‌ها همیشه مردم را به حضور در پای صندوق‌های رأی دعوت کرده است. روحانی در روز ۱۳ بهمن در حرم امام‌خمینی(ره) گفته بود: «امام(ره) تأکید داشت که مردم ولی نعمت ما هستند و باید همه در انتخابات شرکت کنند. امام(ره) تأکید داشت انتخاب‌کردن حق مردم است. هر شخصی مردم را از انتخاب‌کردن باز دارد و نگذازد در میان سلیاق مختلف آنچه می‌خواهند را برگزیند و هر شخصی مردم را دلسرد کند، حتما از راه امام(ره) فاصله دارد».

او البته از نحوه عملکرد شورای نگهبان نیز انتقاد کرده و روز چهارشنبه در جلسه هیئت دولت گفته بود: «هیچ‌کس بالاتر از قانون و مردم نیست. فکر نکنیم یک جمع کوچک همسئیم و ما افکار مردم را هدایت می‌کنیم اگر ما نباشیم مردم گمراه می‌شوند، نه مردم خوب می‌فهمند، خوب انتخاب می‌کنند. اساس اسلام هم بر اساس انتخاب مردم است. مردم باید برگزینند و انتخاب کنند». رئیس‌جمهوری همچنین در هشتم بهمن ابراز امیدواری کرده بود مردم در انتخابات شرکت کنند. روحانی گفته بود: «این انتخابات بر سیاست‌های منطقه‌ای و جهانی و قدرت ملی ما تأثیرگذار است. اگر اشکالی هم می‌بینیم و عده‌ای مسیر را اشتباه رفته‌اند، ما هم باید نصیحت کنیم و هم بگردیم و پای صندوق بباییم. ممکن است بعضی‌ها در انتخابات به عدد صد که می‌خواستند نرسند، اما به ۸۰، ۹۰ یا ۷۰ ممکن است برسند. با این حال، نباید وظیفه مهم خود را فراموش کنیم و بدانیم حضور ما در صحنه تا چه حد تأثیرگذار است».او در همایش استانداران و فرمانداران سراسر کشور نیز گفته بود: «از تمام ملت ایران اعم از مردان و زنان و جوانان و پیران و روستاییان و شهریان و همه اقوام و مذاهب خواهش می‌کنم که امروز روزی است که باید پای صندوق‌های رأی برویم، ولو اینکه ناراحت هستیم و گله داریم و ممکن است در زندگی‌مان مشکلاتی باشد و بدانیم در جای دقیق عمل نشده است؛ با صندوق رأی قهر نکنیم ولو اینکه در تهران ۳۰۰ کاندیدایی که کمتری داشته باشیم یا در جایی که شش کاندیدا دارند، چهار کاندیدا داشته باشیم. اگر در انتخابات مردم نقضی و ایرادی دیدند، خواهش می‌کنم که در روز انتخابات یعنی دوم اسفندماه که روزی تاریخی است، کاری نکنیم که صندوق‌های ما خالی باشد و بگذاریم همه پای صندوق‌های رأی بایانند». البته رئیس‌جمهور ردصلاحیت‌های یک جناح خاص را دلیل مشارکت کم و ناراحتی مردم دانسته و در جلسه هیئت دولت در ۲۵ دی گفته بود: «همه آنهایی که در این انتخابات نقش دارند از شما خواهش می‌کنم. آنجایی که روشن است تا صلاحیت فردی رد شود، آن را رد کنید اما آن جاهایی که نامشخص است یا احتمالات ضعیف است، مردم را ناراحت نکنید، به مردم نگویم که در برابر یک صندلی مجلس ۱۷ نفر، ۱۷۰ یا هزارو ۷۰۰ نفر کاندیدا هستند، ببینیم از چند جناح هزارو ۷۰۰ نفر کاندیدا هستند؟ ۱۷ نفر از چند جناح، از یک جناح؟ مردم تنوع می‌خواهند. بگذارید در میدان انتخابات همه احزاب و گروه‌ها شرکت کنند، قطعاً ضرر نمی‌کند. با یک جناح نمی‌شود، کشور را اداره کرد. کشور متعلق به همه است.»